

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ
„СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО БЯЛА”
гр. Бяла , ул. ”В.Левски”15 , тел:0817/7 27-80, факс:7 23-57 e-mail: bqla@scdp.bg

**РЕЗЮМЕ
НА
АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ ЗА 2019 ГОД.
МОНИТОРИНГ В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ УПРАВЛЯВАНИ ОТ
ТП „ДГС БЯЛА“**

Съгласно Заповед № 93/30.05.2018 г. на Директора на ТП ДГС Бяла и във връзка с приетите принципи и критерии на Съвета за стопанисване на горите и с оглед изпълнението и спазването на Принцип 8 от Националния стандарт за отговорно управление горите в България (FSC-STD-BGR-01-2016 V-1):

1.1. Финансов план на стопанството:

През 2019 г. стопанството е работило съгласно предвижданията на Финансовия план на ТП „ДГС Бяла“ за 2019 година, който е съгласуван и утвърден от Директора на СИЦП ДП – гр. Габрово и който е разработен на базата на предвижданията на Горскостопанския план на стопанството. Натуралните показатели по видовете лесокултурна дейност, както и разчетите по ползването на дървесина са съобразени с изискванията на нормативната база. Приходите и разходите обезпечават и формират съответния финансов резултат. Финансовият план на ТП „ДГС Бяла“ за 2019 година е изпълнен.

Изготвен е Финансов план за 2020 год., като стопанството работи по изпълнение на показателите предвидени в него.

1.2. Социални споразумения:

За 2019 год. има сключен „Браншови колективен трудов договор на работещите в отрасъл „Горско стопанство – стопанисване“ през 2019-2020 година“, от условията на който се ползват и служителите на ТП ДГС Бяла. Няма договорени допълнителни условия за работещите извън индивидуалното трудово договаряне;

През 2019 година няма постъпили жалби от страна на работещите в стопанството.

1.3. План / програма за обучение и квалификация на персонала:

ДГС Бяла има разработена Програма за обучение за 2019 год. на служителите на стопанството и съгласно нея са заложили 9 обучения/инструктажи, а също така се инструктират и служителите на контрагентите, при въвеждането в обектите.

За годината има 14 бр. протоколи от проведените обучения на различна тематика, като са проведени всички планирани обучения.

Проведени са периодични инструктажи-обучения по ЗБУТ и изисквания при провеждане на горскостопанските дейности и извънреден инструктаж при обявяването на пожароопасния сезон за пожарна безопасност в ГТ на стопанството, като всички те са отразени в инструктажната книга.

Изготвена е програма за 2020 год., като са заложили да се проведат 7 броя обучения с различна тематика, както и задължителни инструктажи – периодичен и при обявяване на пожароопасния сезон, също така ще продължи процедурата по инструктиране на служителите на контрагентите на ТП ДГС Бяла, извършващи дейности в ГТ.

1.4. Здравословни и безопасни условия на труд вкл. на работниците на подизпълнителите:

В стопанството се спазват изискванията на Принцип 2 от Стандарта и на българското законодателство по отношение на осигуряване и спазване на безопасни условия на труд, като са провеждани инструктажи на служителите, предоставено е облекло и ЛПС на служителите и работниците, както и други продукти за защита, спазени са всички законови изисквания по отношение на ЗБУТ. За годината няма регистрирани трудови злополуки.

1.5. Ангажиране на заинтересованите страни:

ТП „Държавно горско стопанство Бяла“ поддържа съответните регистри за водене на кореспонденция. Използва се електронна система за водене кореспонденция и на съответните регистри. Води се регистър на сключените договори.

Провеждани са срещи с кметовете на общините, с фирми извършващи дейности в горските територии, с физически лица и др. Служители на стопанството са участвали в различни комисии.

Във връзка със Седмицата на гората по инициатива на стопанството са проведени образователни презентации в местното училище и са поканени деца на посещение в сградата на стопанството по кампанията „Лесовъд за един ден“.

През годината ДГС Бяла е приемало ученици за провеждане на учебна практика.

1.6. Незаконни/нерегламентирани дейности в горите:

През годината има подавани сигнали на телефон 112, по които са извършвани проверки и са предприети съответните действия, при констатиране на нарушения. Писмени жалби и сигнали не са постъпвали.

При изпълнение на служебните си задължения за 2019 год. служителите на стопанството са извършили над 3600 броя проверки, от които 1423 бр. проверени обекти за добив на дървесина, 456 бр. превозни средства, 801 бр. ловци, 963 бр. физически лица. При част от проверките са констатирани нарушения по ЗГ и поднормативните му актове и са съставени общо 61 броя АУАН (за незаконна сеч на дървесина, незаконно транспортиране на дървесина и за незаконно съхраняване на дървесина). Общият обем на дървесината по разкритите нарушения е 87,30 пр.м³, от които са задържани 23,50 пр.м³, както и са задържани 5 бр. каруци и 2 бр. леки автомобили.

Има съставени 16 броя констативни протоколи изготвени във връзка с извършени проверки.

1.7. Изпълнение на горскостопанския план:

ТП „ДГС Бяла“ съобразява годишното си ползване и натуралните показатели с предвижданията на ГСП, с разпорежданията на Закона за горите и останалите му поднормативни документи и със съгласувания със СЦДП ДП Габрово финансов план.

Съгласно отчетите на стопанството във форма 5ГФ до края на 2019 год. са изведени около 58% от предвидените за десетилетието възобновителни сечи. При отгледните сечи са усвоени около 67% от предвидени по ГСП. Не е допуснато сумарно надхвърляне на общото предвидено ползване.

По отношение на залесяванията: до края на 2019 год. средно годишно са залесявани по 454 дка, от които залесявания в зрели гори 388 дка и 66 дка нови залесявания, при предвидени по ГСП 568 дка. Залесяванията са в стопански клас тополови, като са използвани различни клонове евро-американски хибриди.

По ГСП не е предвидено строителство на горски пътища.

Ежегодно се залагат и изпълняват дейностите по подпомагане на естественото възобновяване чрез изсичане на подлеса, отглеждане на подраста в отворени котли, както и разкъсване на корените в акациевите насаждения.

1.8. Промени в границите, собствеността, функционалността и предназначението на територии в рамките на стопанството:

През 2019 год. има учреден безсрочен сервитут в ГТЧДС на площ от 0,16 ха в землището на село Лом Черковна за изграждане и обслужване на трасе на подземен газопровод.

Няма промяна в списъка на ГФС. Към настоящия момент ГФС са с обща площ 797,0 ха, като е спазено изискването за 5% от площта на стопанството.

Извършвани са периодични проверки в сайта на РИОСВ, като няма новосъздадени ЗТ и ЗЗ, както и промени в заповедите на вече обявените.

1.9. Здравословно състояние на гората:

Съгласно обяснителните записки от извършените лесопатологични обследвания и отчетите за лесопатологичните мероприятия за годината не са констатирани повреди със стопанско значение, както от биотичен, така и от абиотичен характер. Наблюдава все по-засилено съхнене на иглиците на единични и групи борови дървета в иглолистните култури – следствие от развитието на *Mycosphaerella pini* и в тази връзка е направена консултация с ЛЗС Варна, като се взе решение да се следи здравословното им състояние, тъй като културите са слабо засегнати не е необходимо предприемането на други мерки на този етап.

Регистриран един ветровал на малка площ – отдел 261в.

Негативни въздействия от антропогенни дейности не са наблюдавани и регистрирани на територията на стопанството.

1.10. Ползване/добиви и горскостопански дейности:

При ползването на дървесина за 2019 г. няма превишение на средногодишните показатели по ГСП.

Няма превишение и на средногодишното ползване по площ на предвидени по ГСП на възобновителните сечи във високостъблени гори. В издънковите гори за превръщане и в широколистните високостъблени, с изключение на тополите, приоритетно се избират и прилагат възобновителни сечи с по-дълъг възобновителен период, каквито са постепенно-котловинните.

Издавани са позволителни за настаняване на пчелини, добив на недървесни горски продукти, паша на домашни животни и др.

Не са извършвани ремонти и строежи на пътища и съоръжения свързани с горскостопанските дейности.

През годината залесяванията са основно с насока на залесяването в зрели гори и ново залесяване на площ от 66 дка – плантации от топола.

1.11. Гори с висока консервационна стойност:

ДГС Бяла има одобрен Доклад за горите с ВКС (ДГВКС), с последна актуализация от юни 2019 год. Съгласно него е предвидена, разработена и приложима Система за периодичен мониторинг на биологичното разнообразие и ГВКС.

С актуализацията на Докладът за ГВКС от юни 2019 год. са допълнени заплахи за ГВКС 5.

Не са постъпили предложения за изменения и допълване на ДГВКС през годината.

Извършвани са периодични проверки в сайта на РИОСВ, като няма новосъздадени защитени територии и зони на територията на ДГС Бяла, както и промени в заповедите на вече обявените.

През годината служители на стопанството са установили, че вековното дърво в отдел 176 подотдел „е“ е изсъхнало, за което беше уведомена РИОСВ и след проверка, дървото беше премахнато от списъка с вековните дървета.

Теренните служители са извършвали мониторинг на видовете от ВКС 1.2., 1.3. и местообитанията от ВКС 3, за което има изготвени формуляри за провеждане на мониторинг – общо 38 бр.

В горите, които представляват ВКС 2 са запазили количествените показатели на трите критерия.

Относно ВКС 4 – не са наблюдавани и сигнализирани ерозионни процеси, както и проблеми с водните обекти и вододайните зони.

Естествените гори край водните обекти са включени в ГФС (съответно подлежат и на мониторинг по ВКС3) и могат да изпълняват своите противоерозиони и естетически стойности без те да се нарушават от антропогенните дейности, като не се наблюдават деградационни процеси, както и незаконни дейности.

При планиране и провеждане на дейности в насажденията попадащи в ВКС 6 са спазени изискванията на ДГВКС.

При набиране на лесосечен фонд и преди маркирането на насажденията се изготвя предварителната оценка за въздействието върху околната среда, което се отразява във формуляр по образец, който е неразделна част от досието на маркираното насаждение.

Не е допусната сеч в насаждения представляващи ГФС и образци на естествени екосистеми.

1.12. Представителни образци от естествени горски екосистеми:

Към настоящия момент ГФС са с обща площ 797,0 ха, като е спазено изискването за 5% от площта на стопанството. Няма промени в списъка на ГФС през 2019 год.

Мониторирани са 33 бр. екосистеми – като са обхванати всички описани в ДГВКС ВКС 3, 5 бр. от тях са и ГФС, а общо 8 представляват ГФС. Здравословното състояние на описаните екосистеми и ГФС е задоволително, наблюдават се процеси на съхнене в някои от насажденията представляващи ГФС, като и техния строеж е неравномерен. Не се наблюдава голямо наличие на биотопна дървесина с диаметър по-голям от 22 см. Не се наблюдават сукцесионни процеси.

1.13. Въздействие на дейностите по управление върху околната среда:

При набирането на лесосечен фонд за годината, служителите на стопанството се съобразяват с предвидените в ГСП мероприятия, като ги съобразяват с промените в нормативните документи, както и с изискванията на Стандарта. При възобновителните сечи в издънкови гори за превръщане в семенни и в широколистните високостъблени, с изключение на тополовите насаждения, с приоритет се избират и провеждат сечи с дълъг възобновителен период. Голи сечи са приложени в насажденията от акациев, акациев противоерозионен, нискостъблен и тополовия стопански класове. Отгледните сечи се провеждат основно по комбиниран метод. Запазват се единично срещащите се и ценни дървесни видове.

За годината няма увеличение на площта на акациевите гори – не са извършвани залесявания с акация.

Друг вид от посочените в Списъка, който се наблюдава на територията на стопанството, това е Аморфата (*Amorpha fruticosa*), която се е настанила като подлесен етаж в тополовите култури и създава проблем при отглеждането им.

През последните години в стопанството се наблюдава и все по-масовото развитие на един вид, който не е посочен в Списъка на инвазивните чужди видове, но който започва да оказва негативно влияние върху младите тополови култури по поречието на река Дунав – *Sicyos angulatus*, вид лиана със страна на произход Северна Америка.

През годината са мониторирани 33 бр. екосистеми – като са обхванати всички описани в ДГВКС ВКС 3, 5 бр. от тях са и ГФС, а общо 8 представляват ГФС. Здравословното състояние на описаните екосистеми и ГФС е задоволително, наблюдават се процеси на съхнене в някои от насажденията представляващи ГФС, като и техния

строеж е неравномерен. Не се наблюдава голямо наличие на биотопна дървесина с диаметър по-голям от 22 см. Не се наблюдават сукцесионни процеси. Също така са наблюдавани и описани 5 бр. видове описани в ГВКС 1.2. и 1.3., като всички 5 бр. животински видове. Наблюдавани са шипоопашата и шипобедрена костенурки и сватбовища на благороден елен.

През 2019 год. не са използвани биологични агенти, пестициди и торове на територията на стопанството.

За годината има регистрирани 2 нивози пожара на площ от 3 дка (1 дка в иглолистна култура и 2 дка в широколистна гора). Започнали поради небрежност в земеделски земи и придвижил се към горските територии. ТП ДГС Бяла има разработен Противопожарен план, в който са описани всички взети мерки за предотвратяване възникване на пожари, както и планове за действие при възникване на такива.

Няма установени негативни въздействия върху водни ресурси, вследствие на проведените горскостопански дейности, както и в следствие на други дейности извън горскостопанските. Също така няма установени негативни въздействия върху почвите (ерозия, уплътняване, замърсяване, др.) вследствие на проведените горскостопански дейности.

Състоянието на постоянни и временни горски пътища е добро.

Спазват се изискванията на системата за управление на отпадъците. През годината има съставен констативен протокол за констатирани изхвърлени битови отпадъци с предписание за отстраняването им. Засегнатата площ е почистена.

1.14. Въздействие на дейностите по управление върху социалната среда:

За годината няма постъпили жалби и сигнали, свързани с правата и собствеността на местните общности.

Няма регистрирани въздействия върху източници на питейна вода и други ползвания на водни ресурси – съгласно мониторинга на ВКС 4.1 от Доклада за ГВКС.

За 2019 год. на местни търговци, съгласно изискванията на чл. 38 от Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии – държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти (Наредбата), са предложени и са сключени договори с тях. Не са постъпвали заявления за ползване на недървесни горски продукти от местни фирми, само от физически лица.

В обектите посочени във ВКС 6 от Доклада за ГВКС няма постъпили данни за промяна в тяхното състояние. През годината са изведени сечи в няколко подотдела представляващи ВКС 6, като планираните мероприятия са съобразени с ГСП, нормативната база и Доклада за ГВКС.

1.15. Промени в околната среда:

Здравословното състояние на наблюдаваните през годината екосистеми и ГФС е задоволително, наблюдават се процеси на съхнене в някои от насажденията представляващи ГФС, като и техния строеж е неравномерен. Не се наблюдава голямо наличие на биотопна дървесина с диаметър по-голям от 22 см. Не се наблюдават сукцесионни процеси.

През годината в ГТДС са описани единично срещани екземпляри от някои от описаните в Доклада за ГВКС видове, като са попълнени 8 бр. формуляра за мониторинг за видове описани в ГВКС 1.2. и 1.3., като всички са животински (шипоопашата и шипобедрена костенурки, сватбовища на благороден елен).

През годината служители на стопанството са установили, че вековното дърво в отдел 176 подотдел е изсъхнало, за което беше уведомена РИОСВ и след проверка, дървото беше премахнато от списъка с вековните дървета.

Защитени територии и зони – няма промяна по тях. В сайта на РИОСВ Русе няма публикувани промени в заповедите им, както и по отношение на нови планове за управление. Няма регистрирани промени в следствие на природни нарушения или антропогенни въздействия в границите на ЗЗ и ЗТ.

За годината няма възникнали големи природни нарушения.

Изготвил: /п/

ИНЖ. СЛАВКА КОЛЕВА

Заместник-директор при ТП ДГС Бяла

гр. Бяла, 19.02.2020 г.